

Wzór umowy na dostawę energii słonecznej

Sierpień 2010

Projekt „Rozbudowa biomasy i energii słonecznej w budynkach publicznych i prywatnych jako podejście do usług energetycznych (Bio-Sol-ESCO)“ jest wspierany przez Komisję Europejską w ramach programu Inteligentna Energia dla Europy (umowa nr. IEE/07/264).

Autor ponosi wszelką odpowiedzialność za zawartość tego raportu. Raport nie odzwierciedla opinii Wspólnot Europejskich. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w raporcie.

Spis treści

1.1 Wzorzec umowy na dostawę energii cieplnej z kolektorów słonecznych

Umowa pomiędzy <DOSTAWCĄ> i <UŻYTKOWNIKIEM KOŃCOWYM> na dostawę energii cieplnej pochodzącej z energii słonecznej do <TERENU>.

Preambuła:

- a) <NAZWA FIRMY DOSTARCZAJĄCEJ> jest prywatną/publiczną firmą, której siedziba znajduje się w <ADRES>, Numer firmy XXXX, zwany dalej „Dostawcą“;

- b) <NAZWA UŻYTKOWNIKA KOŃCOWEGO> jest prywatną/publiczną firmą, której siedziba znajduje się w <ADRES>, Numer firmy XXXX, zwany dalej „Użytkownikiem końcowym“

- c) <ADRES> jest terenem (własnym i) obsługiwanym przez Użytkownika końcowego w przypadku, gdy wymagana jest dostawa energii cieplnej pochodzącej z energii słonecznej przez Dostawcę, zwany dalej „Terenem“.

1.2 Umowa

- 1.2.1 Dostawca zobowiązuje się do dostawy do Użytkownika końcowego a Użytkownik końcowy wyraża zgodę na nabycie od Dostawcy energii cieplnej wytwarzanej z energii słonecznej w/g specyfikacji, za okres, za cenę i warunkach określonych poniżej.

- 1.2.2 W celu utrzymania kontroli nad odpowiednią jakością, Użytkownik końcowy zgadza się na niedokonywanie zakupu oraz niewykorzystywanie energii słonecznej z innego źródła lub od innego Dostawcy, chyba że Dostawca jest w stanie zapewnić dostawę lub nie spełnia wymagań specyfikacji energii słonecznej.

1.3 Specyfikacja energii

1.3.1 Energia słoneczna

Warunki graniczne, w których firma ESCo będzie musiała rozważyć podjąć decyzję o instalacji i eksploatacji słonecznych instalacji grzewczych, będą raczej zmienne. Procesy będą różne dla dużych ziem zamontowanych elektrowni w sieci ciepłowniczej niż dla systemu, zamontowanego na budynku mieszkalnym. Niemniej jednak ESCo potrzebuje systemu zautomatyzowanej niezawodnej procedury kontroli energii słonecznej jak baza technicznej dla studiów wykonalności, oraz podejmowania decyzji i planowania. Procedura kontroli przedstawiona w niniejszym rozdziale powinna przebiegać według następujących kroków:

- a) Po pierwsze, inicjatorem projektu ESCo, może to być właściciel obiektu lub firma ESCo, dokonuje zbioru bazy danych, aby uzyskać przegląd ogólnej sytuacji i możliwości instalacji elektrowni kolektorów słonecznych i wprowadzenia umowy ESCo.
- b) Pojęcie energii dla obiektu zostanie opracowane, prezentując integrację słonecznych instalacji grzewczych z innymi odnawialnymi źródłami energii, efektywnością energetyczną i technologią konwencjonalną.
- c) Wizyta w obiekcie lub na placu budowy powinna być zorganizowana wspólnie ze wszystkimi partnerami zaangażowanymi w realizację projektu.
- d) W razie potrzeby program krótkoterminowego pomiaru (6-8 tygodni) musi być przeprowadzony w celu sprawdzenia wskaźnika energii.

1.3.1.1 Procedury Kluczowych Aspektów Pomiarów i Weryfikacji (M&V)

ESCo bada procedury kluczowych aspektów pomiarów i weryfikacji (M&V). Celem pomiaru elektrowni i weryfikacji (M&V) ESCo usługi i konserwacji elektrowni słonecznych nadłuższy okres czasu i rachunek produkcji ciepła słonecznego dla klienta. Ta rola ESCo oznacza w szczególności cele i wymagania w zakresie pomiarów i procedury weryfikacji stosowanych do instalacji elektrowni słonecznych. Cele szczegółowe M&V to:

- skuteczna kontrola elektrowni
- monitorowanie optymalnego funkcjonowania elektrowni
- pomiar ciepła opłaconego przez klienta
- szybkie wykrywanie błędów

Odpowiednie wymagania to:

- zdalnego dostępu do danych o stanie systemu i zdalnego dostępu do parametrów sterownika
- certyfikowanych liczników ciepła z wystarczającą dokładnością
- procedury analizy błędów włączone do oprogramowania w sterowniku
- prosty tele-monitoring elektrowni i techniki kontroli
- sterowniki używane przy dużych słonecznych instalacjach grzewczych

Kontrola słonecznych instalacji grzewczych w ogóle jest skomplikowana, jednak należy wziąć pod uwagę kilka szczegółów dotyczących ich strategii kontroli i przestrzegania ich w celu zapewnienia optymalnej pracy.

W zasadzie jednym z dwóch typów kontrolerów jaki stosuje się dla słonecznych instalacji grzewczych są:

- swobodnie programowalne sterowniki główne
- swobodnie programowalne kontrolery słoneczne

Kontrolery główne oferują maksymalną swobodę co do ich konfiguracji i rozbudowy do przetwarzania danych i dostępu zdalnego.

Dowolnie programowalne kontrolery słoneczne, produkowane przez wyspecjalizowanych producentów, oferują wstępnie skonfigurowane procedury, a tym samym zapewniają bardziej niezawodne działanie. Kilka produktów komercyjnych jest dostępnych do przedłużenia akwizycji danych, przetwarzania i dostępu zdalnego.

Promieniowanie słoneczne jest podstawowym poborem energii słonecznej i musi być mierzone, w celu oceny mocy cieplnej systemu. Dane promieniowania są głównie używane na co dzień, do weryfikacji miesięcznych lub rocznych wydajności systemu zatem pomiary poziomu nie są potrzebne.

W większości przypadków, tylko całkowite promieniowanie jest mierzone (bez separacji światła i promieniowania rozproszonego).

Jednym z dwóch dostępnych typów czujników może być używanie:

czujników PV, które ze względu na ich wrażliwość - zależną od długości fal - mają dość ograniczoną dokładność i pyrometry które są bardziej dokładne w oparciu o efekt termiczny. Klasy dokładności są zdefiniowane w ISO 9060 w

wynikach dokładności pomiaru promieniowania codziennego około $\pm 3\%$ dla

drugorzędnej klasy instrumentów, $\pm 5\%$ dla pierwszorzędnej klasy instrumentów i $\pm 10\%$

dla instrumentów drugiej klasy. Pyrometry są wrażliwe na zanieczyszczenie czujnika i muszą być czyszczone w regularnych odstępach czasu, w zależności od aktualnych warunków lokalnych i stopnia zanieczyszczenia.

Alternatywą dla pomiarów promieniowania mogą być dane uzyskiwane ze zdjęć satelitarnych.

Dane te wykazują duże odchylenia od pomiarów chwilowych, ale dają dość

dobrze zastawienie miesięcznej bazy. Dokładność w porównaniu do danych

pomiarowych z ziemi $< 5\%$ jest odnotowana. Satelitarna baza danych promieniowania została opracowana w ramach projektu Satel-Light (www.satel-light.com).

1.3.1.2 Pomiar temperatury

Dostępność pomiaru temperatury w kilku miejscach systemu będzie wykorzystywana do wykrywania ewentualnych usterek i błędów źródeł (np. zbyt wysokiej temperatury na powrocie układu kolektorów).

Najczęściej stosowanymi czujnikami temperatury są termometry odporne na platynę z klasy PT 100, PT500 lub PT1000. Podstawowe zalecenia dotyczące instalacji czujników temperatury to:

- czujnik musi być w dobrym kontakcie termicznym z pomiarem medium (dobrze izolowane czujniki nieluzne)
- czujniki i kable instalowane w obiegu kolektor powinny być odporne do 200 °C
- 2 przewodowe kable są wystarczające dla celów kontroli. Dla celów pomiaru 4-przewodowe kable są zalecane, aby wyeliminować wpływ długości kabla.

1.3.1.3 Pomiar ciepła

Ultradźwiękowe liczniki ciepła są obecnie technicznie idealniejszą wykorzystywane. Nie zawierają ruchomych części, dlatego nie zużywają się mają długą żywotność, a to oznacza niskie koszty utrzymania dla ESCo.

Energia ciepła transportowana w rurze jest mierzona za pomocą następującego wzoru: $Q_p = V_p \times \rho \times c_p \times \Delta T$. Tak więc, liczniki ciepła mają stałą wartość c_p (istotne jest, aby wprowadzić prawidłowe tężenie objętościowe przeciw zamarzaniu!) i mierzą $V_p \Delta T$ przez przepływ i powrót. V_p jest mierzony bez żadnych części ruchomych przez ultradźwiękowe impulsy (pomiar czasu przejścia sygnału), temperatury są zwykle mierzone czujnikami temperatury PT100 lub PT500, w zależności od konkretnego modelu.

1.3.1.4 Monitorowanie stanu pompy i zaworu

W przypadku szeregowych czasowych zaczerpniętych z promieniowania idanych dotyczących temperatury, zaleca się również monitorować stan pomp i zaworów, w celu określenia niedopasowania strategii regulatora.

1.3.1.5 Weryfikacja funkcjonowania Online

Większość kontrolerów ma funkcję weryfikacji online funkcjonowania elektrowni, tj. odpowiedniej temperatury i stanu są stale weryfikowane w oparciu o kryteria działania realizowane w oprogramowaniu sterownika. W przypadku gdy jeden z kryteriów nie jest dopasowany jest on wysyłany do operatora instalacji, aby natychmiast rozpoznać problem pracy. Spełnione kryteria są gdy:

- jest znaczne tężenie, ale pompa jest wyłączona
- w nocy, ale pompa jest włączana lub kolektor jest ciepły
- pompa jest włączana i różnica temperatur pomiędzy przepływem i powrotem z obiegu kolektora jest zbyt wysoka
- pompa jest włączana i różnica temperatur pomiędzy kolektorem a obwodem kolektora rurowego przepływu jest zbyt wysoka
- ciśnienie w instalacji jest niskie (jeśli mierzona)

1.3.1.6 Codzienna weryfikacja elektrowni

Wykres dziennego promieniowania musi być zrobiony w stosunku do dziennego promieniowania, pozwalając na prostą kontrolę wydajności elektrowni. Podczas regularnych okresów pracy, punkty pomiarowe będą bliskolinijową funkcją dwóch wielkości.

Programy takie jak TSOL lub TRNSYS pozwalają na produkcję bardziej wyrafinowanej korelacji pomiędzy oczekiwaną wydajnością systemu, promieniowaniem, obciążeniami innymi i innymi ilościami. Takie korelacje pozwalają lepiej ocenić rzeczywistą wydajność instalacji słonecznych. Tego rodzaju kontrola jest zautomatyzowana i realizowana w oprogramowaniu sterownika.

1.4 Czas trwania umowy

- 1.4.1 Niniejsza umowa obowiązuje przez okres <XX> i rozpocznie się <DATA> i kończy <DATA>, (z formalnego przeglądu po upływie pierwszych sześciu miesięcy trwania umowy, a następnie co roku do oceny zapotrzebowania na wszelkie zmiany do umowy). Wszelkie zmiany muszą być uzgodnione wspólnie przez Użytkownika końcowego i Dostawcę. Jeśli Użytkownik końcowy lub Dostawca może wyrazić zgodę lub dojść do porozumienia, każda ze stron powinna mieć możliwość wypowiedzenia umowy po okresie 3 miesięcy.
- 1.4.2 Umowa także zostać przedłużona za zgodą obu stron, na niekrótszy termin niż trzymiesiące przed upływem pierwotnego okresu umowy.
- 1.4.3 W przypadku gdy jedna ze stron nie spełnia swoich zobowiązań umownych wynikających z niniejszej umowy druga strona ma prawo do wypowiedzenia umowy z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, chyba że takie naruszenie umowy zostanie naprawione przez drugą stronę w sposób zadowalający dla stron. Jeśli istotne naruszenie zostało popełnione przez jedną ze stron, w rozsądnej ocenie, i nie może być ono naprawione w terminie do 10 dni roboczych, druga strona może wypowiedzieć niniejszą umowę ze skutkiem natychmiastowym w drodze pisemnego zawiadomienia.

1.5 Ilość

Minimum ciepła pobieranego podczas określonego okresu umowy <XX> megawatogodzin (MWh), co odpowiada przewidywalnemu rocznemu zapotrzebowaniu na ciepło w warunkach normalizowanych i odpowiednich danych

regionalnych. Użytkownik jest zobowiązany do zakupu energii cieplnej na podstawie przewidywanego zapotrzebowania rocznego i taryfy określonej w pkt 3.5.1, chyba że Dostawca nie jest w stanie dostarczyć odpowiedniej ilości energii niezbędnej do wygenerowania zapotrzebowania na ciepło, z przyczyn innych niż awaria dla Użytkownika końcowego do utrzymania działalności operacyjnej kotła lub jest w stanie przyjęcia dostawy. Dostawca nie jest zobowiązany do zapewnienia energii ponad ilość wymaganą do zapewnienia minimum ciepła odbieranego.

1.6 Cena

- 1.6.1 Cena ciepła dostarczanego do Użytkowników końcowych będzie oparta na następujących taryfach do <DATA ROCZNEGO PRZEGLĄDU (Zobacz pkt 1.6.2)>:
- €X/MWh w przeliczeniu na jednostkę ciepła stosowaną przy minimalnym całkowitym odbiorze;
 - €X/MWh opłaty stałej / opłaty administracyjnej w okresach miesięcznych;
 - €X/MWh opłaty operacyjnej, w celu uwzględnienia różnic w wydajności pracy.
- 1.6.2 Opcjonalna klauzula [patrz wytyczne] (niepotrzebne skreślić): Dodatkowe opłaty za zarządzanie obsługą i konserwacją kotła i urządzeń pomocniczych (takich jak wymienniki ciepła, pompy dystrybucji, mechanizmy napędowe składowania) w cenie €XX/MWh maksymalnej pojemności kotła roczniemają zastosowanie.
- 1.6.3 Cena ciepła zostanie uaktualniona rocznie [patrz wytyczne] i wzrośnie w <MIESIĄC> każdego roku o dodatkową kwotę uzgodnioną z Użytkownikiem końcowym, zgodnie z pkt 1.4.

1.7 Dostarczanie energii

- 1.7.1 Energia słoneczna będzie dostarczana przez systemy kolektorów słonecznych i przechowywana w pamięci wody.
- 1.7.2 Ocena ryzyka i oświadczenie dotyczące metod sporządza się nie później niż 5 dni roboczych przed pierwszym terminem dostawy na mocy niniejszej umowy, po początkowej wizycie i rozmowie z Użytkownikiem końcowym, w celu uwzględnienia zagrożeń na miejscu, oraz ryzyko dla pieszych, pojazdów i mienia na terenie podczas dostawy energii i jej pobierania. Będzie to formalnie corocznie sprawdzane, lub gdy

zaistnieje zagrożenie zmian czy zagrożeń na miejscu. Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia lub straty poniesione przez Użytkownika końcowego, jako bezpośredni skutek dla Użytkownika końcowego gdy nie wywiązuje się z zaleceń w ocenie ryzyka i oświadczonych metod.

- 1.7.3 Przy wysyłce przesyłki z biomasą/ energią słoneczną, Dostawca przesyła potwierdzenie odbioru i Deklarację Jakości dla Użytkownika końcowego za pomocą poczty elektronicznej lub faksu. Papierowa kopia Dowodu Dostawy jest dostarczana do Użytkownika końcowego w miejscu (-ach) wraz z dostawą każdej partii.
- 1.7.4 Okres próby dostawę energii od Użytkownika końcowego będzie wynosił minimum XX dni.
- 1.7.5 W przypadku wymogu dostarczania na krócej niż okres wypowiedzenia w punkcie 1.7.4 dodatkowa opłata €XX będzie uiszczona na pokrycie kosztów dostaw awaryjnych. Dla uniknięcia wątpliwości, Dostawca nie będzie zobowiązany do przestrzegania wszelkich wymogów dotyczących dostawy w przypadku gdy okres wypowiedzenia jest krótszy niż w pkt 1.7.4.
- 1.7.6 Odpowiedzialność za sprawdzenie poziomu magazynu oraz informowanie Dostawcy o konieczności dostarczania energii słonecznej spoczywa na Dostawcy / Użytkowniku końcowym (niepotrzebne skreślić).
- 1.7.7 O ile nie zostało to uzgodnione z Kupującym, dostawy dokonywane będą w godzinach od XX.00 i YY.00, lub w innym uzgodnionym z Użytkownikiem końcowym terminie z wyprzedzeniem między poniedziałkiem a XXX dniem.
- 1.7.8 Jeżeli dostawa nie może być wykonana w godzinach określonych w zamówieniu a realizacja całości lub części dostawy nie jest możliwa ze względu na przeszkody na terenie Użytkownika końcowego, które są poza kontrolą Dostawcy, Dostawca jest uprawniony do odszkodowania na pokrycie kosztów transportu i płatnością dodatkowej opłaty w wysokości XX% przewidywanej zamówionej mocy cieplnej, chyba, że Użytkownik końcowy poinformuje Dostawcę o przeszkodzie w okresie określonym w pkt 1.7.4 powyżej.
- 1.7.9 Po dostarczeniu energii do Użytkownika końcowego, wizualne kontrole są przeprowadzane przez Użytkownika w celu zapewnienia zgodności z uzgodnioną specyfikacją (patrz pkt 1.8, Próby).
- 1.7.10 Jeżeli wizualne kontrole wykazują, że biomasa/energia słoneczna nie są zgodne z uzgodnioną specyfikacją Użytkownik końcowy zastrzega sobie prawo do odrzucenia obciążenia w całości. W przypadku, gdy sprawdzenie wzrokowo ładunku energii nie

jest możliwe, dopóki energia nie zostanie magazynowana, Użytkownik końcowy zastrzega sobie prawo do odrzucenia biomasy/energii słonecznej w ciągu 24 godzin od dostawy. Jeśli dojdzie do rezygnacji, Dostawca jest zobowiązany na własny koszt zapewnić wymianę energii jak najszybciej w celu zapewnienia ciągłej pracy kotła.

1.7.11 Dostawca jest odpowiedzialny za natychmiastowe wyczyszczenie rozlania w trakcie przechowywania i podczas rozładunku i dostarcza odpowiednie narzędzia do tej pracy.

1.7.12 Przechowywanie pozostaje ryzykiem Dostawcy do momentu dostawy gdzie dostawa jest całkowicie rozładowana do magazynów na miejscu.

1.7.13 Po przeniesieniu własności energii słonecznej na Użytkownika końcowego, Użytkownik staje się odpowiedzialny za zapewnienie, że biomasa/energia słoneczna jest utrzymywana w odpowiednich parametrach środowiskowych, tak aby nie naruszać wartości opałowej, a więc mocy cieplnej z biomasy/energii słonecznej. Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za utratę lub uszkodzenie materiału, gdzie Użytkownik końcowy nie wywiązał się z tego punktu 1.7.14.

1.7.14 Dostawca zobowiązuje się, że wszelka energia słoneczna przewidziana w ramach tej umowy jest z [wstawić szczegóły źródła].

1.8 Moc ciepła

- 1.8.1 Instalacja i efektywne funkcjonowanie odpowiednich liczników ciepła w celu pomiaru produkcji ciepła z kotła jest obowiązkiem Użytkownika końcowego (chyba że pkt 1.6.2 został objęty umowami, w których odpowiedzialność w tym przypadku spoczywa na Dostawcy).
- 1.8.2 Utrzymanie dzienników produkcji ciepła jest wymagane od Użytkownika końcowego, są one przedkładane Dostawcy w uzgodnionym formacie (w wersji papierowej i/lub elektronicznej) w dniu XX każdego miesiąca do celów fakturowania, chyba że takie dane są przechwytywane zdalnie telemetrycznie, w takim przypadku zapisy telemetrii są dostarczane do Dostawcy przez Użytkownika końcowego.
- 1.8.3 W przypadku sporu o moc ciepłą zarejestrowaną przez Użytkownika, Dostawca ma prawo żądać niezależną weryfikację danych ciepła (w tym prawo do sprawdzenia licznika ciepła), a wszelkie spory będą traktowane zgodnie z pkt 1.12.
- 1.8.4 Regularne usuwanie popiołu i odpadów zgodnie z zaleceniami i działaniami i harmonogramem obsługi producenta kotła jest obowiązkiem Użytkownika końcowego w celu zapewnienia czystości powierzchni transferu ciepła i tym samym optymalne działanie kotła, chyba że Dostawca również umownie przejął odpowiedzialność za konserwację kotła i instalacji pomocniczych, Dostawca nie jest wtedy odpowiedzialny za wszelkie straty, szkody lub zmniejszenie zaopatrzenia w ciepło wynikające z nieprzestrzegania tego punktu przez Użytkownika końcowego.
- 1.8.5 Konserwacja kotła i urządzeń pomocniczych zgodnie z zalecanym przez producenta harmonogramem konserwacji jest wyłączną odpowiedzialnością Użytkownika końcowego (chyba że pkt 1.6.2 został objęty umowami, w których odpowiedzialność przypadkiem spoczywa na Dostawcy).
- 1.8.6 Awaria kotła lub problemy operacyjne, które są bezpośrednim wynikiem konserwacji poniżej normy, wad nadużycia kotła lub zaniedbania kotła nie leżą w gestii Dostawcy. W tym przypadku żadne koszty, dokonane przez Dostawcę w wyniku braku możliwości zaopatrzenia w ciepło nie będą uiszczane dla Użytkownika końcowego, z zastrzeżeniem struktury taryfowej określonej w pkt 1.6.
- 1.8.7 Jeśli w wyniku niemożności Dostawcy zapewnienia energii słonecznej dla Użytkownika końcowego jest on zobowiązany do prowadzenia systemu w gotowość opalając paliwem kopalnym, Dostawca zapłaci za czas oczekiwania na system energii gdy kocioł mógł być zasilany energią słoneczną podgrzewanej wody. Jeżeli

Użytkownik końcowy nie ma gotowości systemu, Dostawca zorganizuje możliwość wynajmu czasowych urządzeń grzewczych na swój koszt.

1.9 Warunki płatności

- 1.9.1 Dostawca będzie wystawiał faktury dla Użytkownika końcowego w okresach miesięcznych w dniu XX każdego miesiąca w oparciu o strukturę taryfową określone w pkt 3.5.
- 1.9.2 Miesięczne płatności powinny być regulowane w ciągu XX dni od daty wystawienia faktury.
- 1.9.3 W przypadku płatności zaległych Dostawca ma prawo do odmowy dalszych dostaw do czasu gdy wszystkie zaległe faktury zostaną uregulowane.
- 1.9.4 Odsetki będą naliczane od kwoty zaległości w/g stawki dziennej opublikowanej przez bazę Banku XXX plus X%.

1.10 Dodatkowe klauzule

- 1.10.1 Dostawca zabezpieczy Użytkownika przed uszkodzeniami urządzenia do paliwa i spalania spowodowanymi przez Dostawcę lub dostawę niezgodnie ze specyfikacją określoną w pkt 3.2.1, 3.2.2 i 3.2.3.
- 1.10.2 Dostawca będzie musiał zabezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej na kwotę €XXX
- 1.10.3 Odpowiedzialność Dostawcy z tytułu niniejszej Umowy (w tym w ramach jakiegokolwiek odszkodowania) jest ograniczona do [patrz wytyczne].

1.11 W przypadku sporu

- 1.11.1 W przypadku sporu o dostawę, jakość energii lub inne problemy, obie strony będą starały się do porozumienia poprzez konsultację i dyskusję. Początkowo strona, która chce wniesić o spór powinna to zrobić na piśmie. Natomiast druga strona powinna odpowiedzieć na to na piśmie w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania

zawiadomienia potencjalnego sporu. W przypadku, gdy potencjalny spór dotyczy kwestii na miejscu albo na terenie Użytkownika końcowego lub terenu dostawcy, wspólne spotkanie odbywa się zazwyczaj w ciągu 8 dni roboczych od ewentualnego sporu.

- 1.11.2 Jeżeli porozumienie zostało uzgodnione po jednym lub kilku spotkaniach, w tym spotkaniu na terenie (jeżeli dotyczy), należy poinformować o tym na piśmie i odnotować przebieg strony.
- 1.11.3 W przypadku, gdy porozumienie nie może być uzgodnione po kilku próbach, strony próbują rozstrzygnięcia sporu w drodze mediacji zgodnie z instytucją XXX. Jeżeli nie uzgodniono inaczej między stronami, mediator będzie wybrany przez XXX.

1.12 Siła Wyższa

- 1.12.1 Strony, pod warunkiem że jest zgodność z postanowieniami pkt 1.12.3, nie naruszają tej umowy, ani nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie lub opóźnienie w realizacji wszelkich zobowiązań wynikających z niniejszej umowy (i, z zastrzeżeniem pkt 1.12.4, czas wykonania zobowiązań jest odpowiednio przedłużony) wynikających z lub związanych z czynnościami, okolicznościami, zaniechaniami lub wypadkami poza kontrolą (Siła Wyższa Zdarzeń), ale nie ogranicza się to do jednego z następujących:
- a) Działania Siły Wyższej, w tym między innymi pożar, powódź, trzęsienie ziemi, huragan lub inne klęski żywiołowe;
 - b) wojny, zagrożenie lub przygotowania do wojny, konflikt zbrojny, sankcje, embargo, zerwanie stosunków dyplomatycznych lub podobnych działań;
 - c) zgodność z prawem;
 - d) pożar, wybuch lub przypadkowego uszkodzenia;
 - e) skrajnie niekorzystne warunki pogodowe;
 - f) zawalenia się budowli, uszkodzenie urządzeń w elektrowni, maszyn, komputerów i pojazdów;
 - g) wszelkie spory pracownicze, w tym (chcąc nie tylko) strajki, działania przemysłowe lub zamieszki;
 - h) niewykonania przez Dostawców i podwykonawców (inne niż spółki z tej samej grupy jako strona powołująca się na tę klauzulę) i (l) przerw lub awarii usług komunalnych, w tym między innymi energii elektrycznej, gazu lub wody.

- 1.12.2 Odpowiednie zobowiązania drugiej strony będą zawieszane w takim samym stopniu jak te pierwszej strony, których dotyczy Zdarzenie Siły Wyższej.
- 1.12.3 Każda strona, która jest przedmiotem Zdarzenia Siły Wyższej nie narusza tej umowy, pod warunkiem że:
- niezwłocznie powiadomi drugą stronę na piśmie o charakterze i zakresie Zdarzenia Siły Wyższej, powodującego uszkodzenie lub opóźnienie w realizacji, i
 - nie może uniknąć wpływu Zdarzenia Siły Wyższej poprzez środki ostrożności, które, uwzględniając wszystkie sprawy przed Zdarzeniem Siły Wyższej, powinien rozsądnie podjąć, ale tego nie uczynił, i
 - wykorzystuje wszelkie możliwe starania w celu złagodzenia skutków Zdarzenia Siły Wyższej do wykonywania jego obowiązków wynikających z niniejszej umowy w taki sposób, jaki jest to praktycznie możliwe oraz do wznowienia wykonywania swoich obowiązków tak szybko jak to możliwe.
- 1.12.4 Jeśli Zdarzenie Siły Wyższej panuje nieprzerwanie przez okres dłuższy niż sześć miesięcy, każda ze stron może wypowiedzieć niniejszą umowę drogą pisemną dając 14 dni wypowiedzenia dla wszystkich innych stron. Po upływie tego okresu wypowiedzenia umowa wygasa. Takie rozwiązanie stosuje się bez uszczerbku dla praw stron odniesieniu do jakiegokolwiek naruszenia niniejszej umowy występującego przed jej wygaśnięciem.

1.13 Prawa osób trzecich

1.13.1 Osoba, która nie jest stroną tej umowy nie ma żadnych prawnych mocy lub związku z nią.

1.14 Prawo właściwej jurysdykcja

1.14.1 Umowa i wszelkie spory lub roszczenia wynikające z lub z związku z umową będącej przedmiotem są regulowane i interpretowane zgodnie z prawem XXX.

1.14.2 Strony nieodwołalnie zgodzają się, że sądy XXX mają wyłączną jurysdykcję do rozstrzygnięcia wszelkich sporów lub rozstrzygnięć wynikających z lub w związku z niniejszą umową lub są jej przedmiotem.

Uzgodniono w dniu <DATA>

Imię i Nazwisko..... Stanowsiko
(W imieniu <UŻYTKOWNIKA KOŃCOWEGO>)

Imię i Nazwisko..... Stanowisko.....
(W imieniu <DOSTAWCY>)